Belényesi Csaba egyéni vállalkozó
Belső Ellenőr
8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6.

Nyilvántartási szám: STÁRS/2/2022.

A 2021. évi belső ellenőrzések éves összefoglaló jelentése

Készítette: **Belényesi Csaba**
Belső ellenőrzési vezető
Regisztrációs szám: 5113024

Készült: 2022. március hó

Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás
2021. évről szóló összefoglaló ellenőrzési jelentése

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 48. § alapján, az ott megjelölt szempontok figyelembevételével került összeállításra.
A Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás (a továbbiakban: Társulás) és a Társulás tagönkormányzatai a 2021. évi belső ellenőrzési tervüket a Bkr. 31. § rendelkezései, a Belső ellenőrzési kézikönyv és az államháztartásért felelős miniszter által kiadott szakmai módszertani útmutató tartalmát figyelembe véve állították össze. A tervek a kockázatelemzések alapján felállított prioritásokon és a rendelkezésre álló erőforrásokon alapulnak.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentésre vonatkozóan a jogalkotó célja a tájékoztatás az államháztartási belső kontrollrendszer működéséről, az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a döntéshozó szervezetek saját szervezetük irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. Lehetőséget ad az ellenőrzött költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. § a) pont)

A belső ellenőrzéssel kapcsolatos előírások összességében érvényesültek. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (3)-(4) bekezdése alapján a jegyző köteles - a jogszabályok alapján meghatározott - belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A belső kontrollrendszeren belül biztosítani kell a belső ellenőrzés működtetését az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. **A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. 2021. évben az önkormányzatok költségvetési szerveinek ellenőrzésére nem, illetve néhány esetben külön megállapodás alapján került sor, ezen feladatkört a jövőben - a jogszabályi előírás betartása érdekében - felülvizsgálni szükséges.**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni. A belső ellenőrzés a tevékenységét a Bkr. 17. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzési vezető által - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési kézikönyv minta alkalmazásával - kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végezte.

A belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az önkormányzat működését fejlessze és eredményességét növelje. A tervezés és módosítása, kockázatelemzése alapozottan kiterjedt minden olyan területre, amely a szabályos és a jogszabályi változásoknak megfelelő működést segíti és kontrollálja. A kockázatelemzés a vonatkozó szakirodalom által javasolt értékelési szempontok alapján történt.

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

(Bkr. 48. § aa) pont)

A belső ellenőrzés a Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulással megkötött vállalkozói szerződés, valamint a 2021. évi munkatervek alapján a Társulás 22 tagönkormányzatánál, a Társulásnál és a fenntartásában működő Gyermekjóléti Szolgálatnál egy-egy, összesen 24 ellenőrzést végzett. A 2021. évi kockázatelemzéseket, ellenőrzési munkaterveket, a 2021-2025. évek közötti stratégiai tervet az egyes önkormányzatok egyedi szempontjait figyelembe véve - a jegyzőkkel egyeztetve - a belső ellenőrzési vezető készítette el.

A belső ellenőrzés a 2021. évre tervezett ellenőrzéseket maradéktalanul elvégezte. A munkát a járványügyi helyzet nehezítette. Az önkormányzatok részéről történő megfeszített munka, megértés, együttműködés, tolerancia eredményeképpen az ellenőrzési jelentéseket - két önkormányzat kivételével - határidőben sikerült elkészíteni, jóváhagyni. 2021. évben soron kívüli ellenőrzésre és utóellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzések ütemezésének egyeztetésével, a szervezés során felmerülő kérdések megválaszolásával minden közös hivatal jegyzője, minden önkormányzat polgármestere segítette munkánkat, legnagyobb mértékű segítséget a Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjétől, Dr. Lendvai Róberttól kaptunk. A közös önkormányzati hivatalok vezetőinek, a hivatalok munkatársainak munkáját, türelmét ezúton is köszönjük!

I/1/a) A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az ellenőrzések a szabályozott, szabályszerű és hatékony működés előírásainak megvalósulására irányultak, céljuk a jogszabályoknak való megfelelés volt.

Tárgy	*Cél/ Módszer/Ellenőrzött időszak*	*Ellenőrzött szervezetek száma (db)*
1. A pénzbeli szociális ellátások igényjogosultságának, igénylésének, kifizetésének, elszámolásának ellenőrzése	A szociális ellátások igényjogosultságával, igénylésével, kifizetésével, elszámolásával kapcsolatos szabályozottság ellenőrzése. **Módszer:** dokumentum alapú, szúrópróbaszerű **Ellenőrzött időszak:** 2020. év	14 önkormányzat

2. Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásának vizsgálata	Az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozása és annak gyakorlati alkalmazása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak? **Módszer:** dokumentum alapú, szúrópróbaszerű **Ellenőrzött időszak:** 2020. év	4 önkormányzat 1 Sárvár Térsége TKT 1 Gyermekjóléti Szolgálat
3. A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése	Az önkormányzatnál a helyi adókkal kapcsolatos tevékenység megfelelően szabályozott-e? Módszer: dokumentum alapú vizsgálat, összehasonlítás **Ellenőrzött időszak:** 2020. év	4 önkormányzat
Összesen:		**22 önkormányzat** **2 költségvetési szerv** **24 belső ellenőrzés**

A három féle tárgykörben végzett ellenőrzés során az ellenőrzésről tett megállapítások jogszabályi előírások, szakmai szempontok alapján kerültek rögzítésre. Kiemelt jelentőségű, a vezetés részéről azonnali intézkedést igénylő javaslat megfogalmazására nem került sor.

Az elvégzett ellenőrzések lényegesebb megállapításai, javaslatai az ellenőrzések tárgykörei szerint:

1.) A pénzbeli szociális ellátások igényjogosultságának, igénylésének, kifizetésének, elszámolásának ellenőrzése

- a 2020. évi szociális ellátások jogosultságának megállapítása, az ellátások kifizetése a jogszabályi előírások, az önkormányzati rendeletek alapján történt,
- a belső kontrollrendszer, a munkafolyamatba épített ellenőrzés működtetése, az aláírási jogokon keresztül történő kontrollpontok meghatározása, alkalmazása a szociális ellátások ügyintézése, kifizetése során funkcionált,
- a kifizetések engedélyezése az önkormányzat operatív gazdálkodási jogköreinek gyakorlását meghatározó szabályzattal összhangban történt,
- a belső ellenőrzés javasolta, hogy a pénzbeli ellátások kifizetéséhez az ellátást megállapító határozat egy példányát - a kifizetés alapbizonylataként - csatolják.

2.) Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásának vizsgálata

- az operatív gazdálkodást meghatározó szabályzatot elkészítették,
- a szabályzat mellékletei a jogkörökkel rendelkező személyek meghatalmazásait tartalmazták,
- a kötelezettségvállalások nyilvántartásának szabályait a jogszabályi követelmények és a helyi sajátosságok figyelembevételével rögzítették,

- az Operatív gazdálkodási szabályzatban jelöljék meg az elsődleges, illetve másodlagos (helyettes) gazdálkodási jogkörrel/rangsorral rendelkező aláírókat.

3.) A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése

- az önkormányzatok nem fogalmaztak meg olyan konkrét adópolitikai célokat, nem határoztak meg olyan követelményeket a helyi adóztatási feladatokra vonatkozóan, mely az adóvégrehajtás eredményességét negatívan befolyásolta volna,
- az adóhátralékok behajtására, azok csökkentésére tett intézkedések hatékonysága nőtt, a kintlévőségek behajtásához szükséges fizetési felszólításokat kiküldték,
- az adóhatósági tevékenységről a zárszámadásról szóló rendelet előterjesztésével egy időben beszámoltak,
- a vizsgált időszakban meghozott határozatokkal szemben az adóalanyok részéről jogorvoslati kérelemmel nem éltek, a határozatok saját hatáskörben történő módosítására nem került sor,
- az adóigazgatás belső kontrollrendszere jól működött,
- a kontrollrendszer folyamatos továbbfejlesztésére azonban ezen a területen is szükség van,
- a behajthatatlannak minősíthető tartozások összegét adóalanyonként és tárgyanként vezessék ki a hátralékok állományából.

I/l/b) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása
(Bkr. 48. § ab) pont)

A Nemzetgazdasági Minisztérium által készített útmutatók és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzített eljárások, módszerek, jogok, kötelezettségek, nyilvántartások és iratminták segítenek abban, hogy az ellenőrzések minősége megfeleljen az elvárásoknak. Az ellenőrzések lefolytatásának személyi és tárgyi akadályai nem voltak. Az ellenőrzések során az ellenőrzött szervezetek - két önkormányzatot kivéve - a szükséges iratokat, dokumentumokat minden esetben az ellenőrzés rendelkezésére bocsátották. Az ellenőrzéssel érintett személyek rendelkezésre álltak, a felmerülő kérdéseket megbeszélték, tisztázták az ellenőrzés menetében. Összeférhetetlenségi eset a vizsgálatok előkészítése és lefolytatása során nem merült fel.

A belső ellenőr az ellenőrzési jelentéseket a helyszíni vizsgálat és a dokumentumok, bizonylatok áttekintése, interjúk lefolytatása után készítette el a belső ellenőrzési kézikönyvben előírt formai és tartalmi követelményeknek megfelelően.

Az ellenőrzési jelentések részletes megállapításai összefoglalással és javaslatokkal zárultak. A belső ellenőrök az ellenőrzött tevékenységgel kapcsolatosan minden esetben megfogalmazták ajánlásaikat a folyamatok hatékonyabb, eredményesebb ellátására.

I/2/a) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A belső ellenőr képzettségi szintje és gyakorlata megfelel a Bkr.-ben foglaltaknak, a jogszabály által előírt regisztrációval rendelkezik.

I/2/b) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

(Bkr. 18-19. §-a alapján)

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége teljeskörűen biztosított volt. A belső ellenőrzés során a jelentéseket közvetlenül a jegyzőnek küldték meg.

I/2/c) Összeférhetetlenségi esetek

(Bkr. 20. §-a alapján)

A belső ellenőri megbízással, illetve az egyes ellenőrzéssel kapcsolatban összeférhetetlenségi helyzet nem merült fel.

I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A belső ellenőri jogokkal kapcsolatban korlátozás nem merült fel.

I/2/e) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező nem volt.

I/2/f) Az ellenőrzés nyilvántartása

Az ellenőrzés teljes iratanyagának megőrzése a közös önkormányzati hivatalokban, évenként elkülönítetten, nyomon követhető formában történik. A megbízólevél, ellenőrzési program és vizsgálati jelentés egy példánya az irattárba kerül. Az elvégzett belső ellenőrzésekről a belső ellenőr a Bkr. 22. és 50. §-a szerinti nyilvántartást elkészítette.

I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az elmúlt évben az ellenőrzések lefolytatására, az ellenőrzéshez szükséges anyagok átadására a közös önkormányzati hivataloknál, illetve a Társulás sárvári irodájában került sor.

Az ellenőrzés lezárása után a végleges jelentés, az ellenőrzési anyagok átadása/visszaadása az ellenőrzött szervezet vezetője és a belső ellenőr által egyeztetett helyszínen és időpontban történt.

A belső ellenőrzés az elkövetkezendő évben javasolja a Bkr. 1. § és 10. §-okban foglalt előírásokra hivatkozással a Közös Önkormányzati Hivatalok - mint költségvetési szervek - belső ellenőrzésének elvégzését is.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac) pont)

A tanácsadó tevékenység olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét, hatókörét az érintettek határozzák meg anélkül, hogy felelősséget vállalna magára az ellenőr. A belső ellenőrzés segítette az önkormányzat céljainak elérését azzal, hogy javaslatokat fogalmazott meg az intézmények belső kontrollrendszerének javítása, továbbfejlesztése érdekében.

Az ellenőrzési tervben szereplő konkrét ellenőrzéseken kívül - igény szerint - telefonos, vagy e-mailben történő tanácsadással is segítettük az önkormányzatok munkáját.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48. § b) pont)

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)

A belső ellenőrzési stratégiának megfelelően kiemelt figyelmet kapott a szabályozottság vizsgálata. Ennek érdekében a legfontosabb javaslatok a belső szabályzatokhoz, azok jogszabályi változásaihoz történő igazításai és abban foglaltak gyakorlati alkalmazásának megvalósulására irányultak. Az ellenőrzések folyamatában a belső ellenőrök tájékoztatást adtak az ellenőrzötteknek a vizsgálat előrehaladásáról, a tapasztalatokról, megállapításokról.
Az ellenőrzési jelentésekben a belső ellenőrzés javaslatai részletesen szerepeltek.
A belső ellenőrök által tett javaslatok az ellenőrzött szervek esetében lényegre törőek voltak, az azonosított problémákra megfelelő választ képesek nyújtani.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48. § bb) pont

A belső kontrollrendszer a költségvetési szerv által a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat:

- a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) összhangban hajtsa végre,
- teljesítse az elszámolási kötelezettségeket,
- megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használattól.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő kontrollkörnyezetet, kockázatkezelési rendszert, kontrolltevékenységeket, információs és kommunikációs rendszert, monitoring rendszert kialakítani és működtetni.

1. Kontrollkörnyezet

Az ellenőrzés által elvégzett vizsgálatok eredményeként a külső körülményekre is tekintettel megfelelőnek ítélhető a kontrollkörnyezet minden területe, a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat- és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása,

humán erőforrás, etikai értékek és integritás, a működés és feltételeinek intézményi szabályos és szabályozott biztosítása.
A gazdálkodást és a működést érintő szabályozók felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos.
A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja.
A feladatok és felelősségi körök az önkormányzatok SZMSZ-eiben jelennek meg.

2. Kockázatkezelés

A belső ellenőrzés tervezése kockázatelemzés alapján történik.

3. Kontrolltevékenységek

A kockázatok megelőzés, mérséklése érdekében a folyamatokba, belső szabályozó eszközökbe kontrollok beépítésére van szükség. A mindennapos munkavégzéshez a kontrolltevékenységeket folyamatba építetten kell kialakítani. Az ellenőrzött területekhez kapcsolódóan elsősorban a megelőző kontrollok beépítésére van szükség. A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezetek egészében, annak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal, és mélységben.

4. Információ és kommunikáció

Az információáramlás és belső koordináció a SZMSZ-ben szabályozott. Ez biztosítja a vezetés által kitűzött célok, a teljesítésükkel összefüggő feladatok, a feladatok teljesítését szolgáló előírások, követelmények és feltételek minden munkatárs általi megismerhetőségét, illetve tájékoztatást nyújt a vezetők számára a feladatok végrehajtásának, a kitűzött célok elérésének helyzetéről, a célok elérését veszélyeztető kockázatokról.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

Monitoring-stratégiával szervezetünk nem rendelkezik.
A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos, és begyakorlott, a működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják. A belső kontrollrendszer működéséről a beszámolás, a belső ellenőrzési jelentések és az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésben történik.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c) pont

Az ellenőrzött önkormányzatok közül a belső ellenőrzés 11 önkormányzat, a Sárvári TKT és a Gyermekjóléti Szolgálat részére írta elő az intézkedési terv készítését. 2020. évben az intézkedési terv kötelezettség 16 önkormányzatot érintett. A 2021. évben érintett önkormányzatok és szervezetek az intézkedési terveket elkészítették, a belső ellenőr részére megküldték. Az intézkedési tervek teljesítését a soron következő ellenőrzés során vagy célzott utóellenőrzéssel javasoljuk felülvizsgálni, hogy az ellenőrzés véglegesen lezárásra kerüljön.

Az ellenőrzések során tapasztaltak összegezve a következők:

Az ellenőrzések szervezése és lebonyolítása többségében zökkenőmentes volt, amit az ellenőrzött szervezetek vezetőinek, munkatársainak ezúton is köszönök. Néhány esetben nehezítette a munkavégzést a pénzügyi munkatársak személyi változása/hiánya.
Az ellenőrzés során az ellenőrzött szerv vezetőjével, munkatársával az együttműködés megfelelő volt, az ellenőrzött témában megalapozott véleményt lehetett kialakítani, mivel az ellenőrzés lefolytatását biztosító dokumentumokat rendelkezésre bocsátották, az ellenőrzéskor felmerülő kérdések tisztázásra kerültek.

Az ellenőrzési jelentések megállapításaiból arra lehet következtetni, hogy az ellenőrzött szervezeteknél a szabályozottság, a gazdálkodás folyamatai alapvetően jogszerűek. Minden szervezetnél vannak olyan területek, amelyekre az eddigieknél nagyobb figyelmet kell fordítani, egyidejűleg a folyamatba épített vezetői ellenőrzést, a belső kontrollrendszer működését javítani szükséges.

Munkánkat a COVID-19 járványügyi helyzet nehezítette. Az önkormányzatok részéről történő megfeszített munka, megértés, együttműködés, tolerancia eredményeképpen az ellenőrzések maradéktalanul lezárásra kerültek, az ellenőrzési jelentések határidőre elkészültek.

Tapolca, 2022. március 16.

BELÉNYESI CSABA
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
L.: 8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6
Telefon: (87) 510-108, 109

Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető/belső ellenőr
regisztrációs szám: 5113024